

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA
CORTENOEVERSEWEG 105
TE BRUMMEN
GEMEENTE BRUMMEN

- ✿ Bodem
- ✿ Waterbodem
- ✿ Water
- ✿ Archeologie
- ✿ Ecologie
- ✿ Milieu

Ecologie

Quickscan flora en fauna Cortenoeverseweg 105 te Brummen in de gemeente Brummen

Opdrachtgever	Programma Directie Ruimte voor de Rivier Postbus 24103 3502 MC Utrecht
Project	BRU.ROM.ECO1
Rapportnummer	13116203
Versienummer	D3
Status	Eindrapportage
Datum	8 mei 2014
Vestiging	Doetinchem
Opsteller	Ing. E.R. Witter
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Ing. L. Hunink-Verwoerd
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoeksllocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert derhalve op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Flora- en Faunawet dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
2.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving.....	2
2.2	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	4
4	TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	5
4.1	Inleiding	5
4.2	Flora- en faunawet.....	5
4.3	Gebiedbescherming	8
5	ONDERZOEKSRESULTATEN	9
5.1	Vogels.....	9
5.2	Vleermuizen.....	11
5.3	Overige zoogdieren	12
5.4	Reptielen, amfibieën en vissen.....	13
5.5	Ongewervelden.....	13
5.6	Vaatplanten.....	13
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	14
7	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	17

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Programma Directie Ruimte voor de Rivier opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna aan de Cortenoeversweg 105 te Brummen in de gemeente Brummen.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

Ten aanzien van toetsing van de ingreep van de Natuurbeschermingswet 1998 wordt verwezen naar de passende beoordeling die in opdracht van het waterschap Vallei en IJssel voor de Ruimte voor de Rivierprojecten "Dijkverleggingen Cortenoever en Voorsterklei is opgesteld¹.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

¹ Ruimte voor de Rivier projecten Dijkverleggingen Cortenoever & Voorsterklei, Passende beoordeling art. 19d NBw-vergunningaanvragen verplaatsen agrariërs. Arcadis, rapport 077315423:C, 21 oktober 2013.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving

Figuur 3. Veestal 1

Figuur 4. Woonhuis

Figuur 5. Veelstal 2

Figuur 6. Akker in oostelijke richting

Figuur 7. Begroeide greppel.

Figuur 8. Veestal 2 met jongvee

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens de bebouwing op het erf, uitgezonderd het woonhuis, te slopen. Op de maïsakker wordt een nieuw agrarisch bedrijf aangelegd, bestaand uit een bedrijfswoning, een jongveestal en een ligboxenstal. Op het westelijk deel van het perceel zijn sleufsilo's voorzien. De greppel aan de noordzijde van het landbouwperceel zal worden uitgediept en de functie als kwelsloot vervullen.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd op basis van drie veldbezoeken. Het eerste veldbezoek is afgelegd op 16 december 2013. Naar aanleiding van een wijziging van de inrichtingsplannen is aanvullend op 3 februari 2014 een veldbezoek gebracht, gericht op de uit te diepen greppel. Een derde veldbezoek is uitgevoerd op 30 april 2014. Dit bezoek was gericht op het vaststellen van het actuele gebruik van de onderzoekslocatie door huismussen.

Tijdens de veldbezoeken is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving onderzocht. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van "expert judgement" nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn gegevens van de provincie Gelderland.

In het kader van het project Dijkverlegging Cortenoever en Voorsterklei (waar de huidige onderzoekslocatie deel van uitmaakt) is in 2011 een natuurtoetsing uitgevoerd². Hiertoe is onder andere vleermuisonderzoek uitgevoerd ter plaatse van de te slopen bebouwing. Het gebied Cortenoever is geïnventariseerd in 2009 door EcoGroen Advies op alle soortgroepen (in Arcadis 2011). In 2010 is dit onderzoek aangevuld met een veldbezoek door EcoGroen Advies naar vleermuizen (najaarsonderzoek), rugstreeppad, poelkikker, vissen en flora op de bandijk. Eind 2010 en 2011 zijn de veldbezoeken voortgezet naar waterspitsmuis, voorjaarsonderzoek vleermuizen, uilen, roek, erf broedende vogels, knoflookpad en ringslang. In juni 2011 zijn deze veldonderzoeken afgerond. Van de gegevens van Arcadis (2011) is voor het huidige onderzoek gebruik gemaakt voor zover het algemene verspreidingsgegevens betreft.

Verspreidingsgegevens van soorten zijn veelal weergegeven op kilometerhokniveau (1 x 1 kilometer) of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen de onderzoekslocatie, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van de onderzoekslocatie. Verder zijn sommige verspreidingsgegevens niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

² Ruimte voor de Rivier projecten, Dijkverleggingen Cortenoever en Voorsterklei en een geul in de Tichelbeeksewaard. Snip 3, Cotivo Om: Natuur Toetsing Flora- en Faunawet. Project IJssel. 24 oktober 2011, 075281041:E – Vrijgegeven, C03021.000023.0100

4 TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Er wordt een globale toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Flora- en faunawet bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving.

4.2 Flora- en faunawet

De Europese natuurwetgeving is in Nederland, op het gebied van de soortbescherming, uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Deze wet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen (zie tabel I). Hierbij wordt het zogenaamde “nee, tenzij...” principe gehanteerd. Dit wil zeggen dat activiteiten met een (potentieel) schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn (“nee”). Van dit verbod kan echter onder voorwaarden (“tenzij”) afgeweken worden door ontheffingen of vrijstellingen.

Tabel I. Verbodsbepalingen Flora- en faunawet

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Voor de Flora- en faunawet geldt dat vaste rust- en verblijfplaatsen van bepaalde soorten zijn beschermd. De Flora- en faunawet maakt onderscheid in drie beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Hierbij vallen vogels onder een aparte categorie.

Tabel II. Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Tabel 1 algemeen beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden. Voorbeelden zijn: ree, haas konijn, egel, bruine kikker, gewone pad, wijngaardslak, brede wespenorchis, grote kaardenbol
Tabel 2 overige beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium ‘doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort’ (‘lichte toets’). Voorbeelden zijn: eekhoorn, steenmarter, kleine modderkruiper, gele helmblom, steenbreekvaren, tongvaren, maretak

Tabel 3 strikt beschermde soorten
Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang. Voorbeelden zijn: das, waterspitsmuis, alle vleermuissoorten, rugstreeppad, boomkikker, kamsalamander
Vogels
Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals beschreven bij Tabel 3 Flora- en faunawet toegepast te worden. Indien er gewerkt wordt volgens een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode is het mogelijk dat er geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig gebruik en onderhoud, bestendig beheer en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Bij broedvogels kan een overtreding in de meeste gevallen gemakkelijk voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Bij een quickscan flora en fauna wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingscategorieën. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht. Broedvogels en vleermuizen zijn soortgroepen uit de strengste beschermingscategorie. Voor de overige soortgroepen is de beschermingsstatus afhankelijk van de soort.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk beschermd en vallen onder de strikt beschermde klasse (soorten tabel 3). De Flora- en faunawet regelt onder meer de bescherming van vogels in het broedseizoen: het verstoren van broedende vogels en jongen, of het vernielen van nesten en eieren is verboden.

Nesten van huismus, steenuil, sperwer, ransuil, kerkuil, boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, ooievaar, oehoe, roek, slechtvalk, wespandief en zwarte wouw zijn het gehele jaar beschermd. Het betreffen soorten uit de beschermingscategorieën 1 t/m 4 van de aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen (bron: Dienst Regelingen, 25 augustus 2009). De nestplaats, bomengroep of boomholte van een deel van deze soorten worden ook buiten het broedseizoen gebruikt. Een ander deel van deze soorten maken enkel gebruik van door andere vogelsoorten gemaakte nestgelegenheden, of maken ieder jaar gebruik van hetzelfde nest (of dezelfde nestlocatie).

Daarnaast is er een aantal soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn, ondanks dat de soort ieder jaar op dezelfde plek terugkeert om te broeden (beschermingscategorie 5). Van deze soorten wordt verondersteld dat ze over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Voorwaarde hierbij is dat er in de directe omgeving wel geschikt habitat aanwezig is. Voorbeelden hiervan zijn spechtensoorten, huiszwaluw, boerenzwaluw, ekster, bosuil, torenvalk en holenbroeders als boomkruiper, koolmees en bonte vliegenvanger. Nestlocaties van soorten uit de beschermingscategorie 5 zijn in uitzonderlijke gevallen ook buiten het broedseizoen beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen alle verblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat negatieve gevolgen voor de vleermuisstand op lokaal niveau. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

Algemene Zorgplicht

De algemene zorgplicht houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de flora en fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen. Zo kan er bijvoorbeeld rekening worden gehouden met amfibieën en kleine zoogdieren worden wanneer materialen en houtstapels, waaronder de dieren verblijven, worden verwijderd.

Tabel III. Algemene Zorgplicht

Algemene Zorgplicht (artikel 2)
Een belangrijk uitgangspunt binnen de Flora- en faunawet is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen zich dient in te spannen om de nadelige gevolgen voor een soort te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats.

De algemene zorgplicht is in de meeste gevallen voornamelijk van toepassing op beschermde soorten die staan vermeld in Tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit betreffen algemeen voorkomende soorten, waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling geldt. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor de betreffende soortgroep worden aangegeven.

4.3 Gebiedbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

Natura 2000

De Natuurbeschermingswet 1998 heeft tot doel bijzondere natuurgebieden in Nederland te beschermen en in stand te houden. De wet omvat onder andere de richtlijnen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming. Doordat de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn beide zijn opgenomen in de Natura 2000-wetgeving, zijn de termen “Habitatrichtlijngebied” en “Vogelrichtlijngebied” komen te vervallen. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de Europese Unie. Handelingen die een negatieve invloed hebben op gebieden die binnen dit netwerk vallen, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het Ministerie van Economische Zaken (via Dienst Regelingen) of door de Provincie.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

De Nederlandse Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van gebieden dat planten- en diersoorten in staat stelt zich door en tussen verschillende natuurgebieden te verplaatsen. Het netwerk moet voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat gebieden hun ecologische waarde verliezen. De EHS is onderdeel van een Europees ecologisch netwerk en bestaat uit kerngebieden (in Nederland de Natura-2000 gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en de Wetlands) of verweven gebieden (gericht op de verweving van landbouw, wonen en natuur) die onderling verbonden worden door ecologische verbindingzones. Ecologische verbindingzones zijn stroken en stukjes natuur die de verspreid liggende natuurgebieden met elkaar verbinden. Op deze manier kunnen dieren en planten zich van het ene naar het andere leefgebied verplaatsen. Met name de kleine populaties die met uitsterven worden bedreigd, blijven hierdoor levensvatbaar. Negatieve invloed op de werking van een verbinding of aantasting van een verbinding dient vermeden en gecompenseerd te worden zodat het netwerk niet verslechtert.

5 ONDERZOEKSRÉSULTATEN

5.1 Vogels

Broedvogels (nest jaarrond beschermd, volgens beschermingscategorie 1 t/m 4)

Tijdens alle drie veldbezoeken zijn op het erf huismussen waargenomen. In de veestal 1 en het woonhuis zijn nesten van huismussen aangetroffen. In de veestal gaat het om 2 nesten die onder de golfplaten daken zijn gebouwd. Bij het woonhuis bevinden zich meerdere nesten. De mussen maken gebruik van de heg aan de oostzijde van de Cortenoeverseweg om te schuilen. Op de onderzoekslocatie zelf is weinig schuilgelegenheid aanwezig.

Figuur 9. Huismussen op het woonhuis

Figuur 10. Nest spreekw onder dakpan.

Figuur 11. Nestrest huismus onder golfplaten dak.

Tijdens het veldbezoek in december 2013 kon nog geen uitspraak gedaan worden over het actuele gebruik. In februari 2014 is vastgesteld dat er de soort als broedvogel op de onderzoekslocatie aanwezig was. Tijdens het veldbezoek van 30 april 2014 is gedurende langere tijd de bebouwing gade geslagen om te kunnen vaststellen waar en hoeveel huismussen in de bebouwing broeden.

Tijdens het laatste veldbezoek was er veel activiteit van huismussen als gevolg van de aanwezigheid van nestjongen. Zodoende kon worden waargenomen dat zich in de kielgoot van het woonhuis één nest bevindt.

Verder waren er onder de dakpannen van de dakkapel twee nesten aanwezig en werd er nieuw nest gebouwd aan de zuidzijde van het woonhuis (zie ook figuur 12). Een nestrest aan de noordzijde van de bedrijfswoning bleek in gebruik te zijn door een spreekw.

Figuur 12. Aanwezig nesten in het woonhuis nr. 105.

Vast is komen te staan dat de nesten in de veestal 1 niet meer in gebruik zijn. Het betreft dus nestresten van verlaten broedgevallen. Mogelijk dat de bouw van de bedrijfswoning heeft gezorgd dat er een beter aanbod van nestgelegenheid is gekomen, waardoor de nesten in de schuur niet meer in gebruik zijn.

In de stallen zijn geen indicaties aangetroffen dat een steenuil of kerkuil gebruik maakt van de onderzoekslocatie als verblijfplaats. Er is één braakbal aangetroffen, deze is afkomstig van een torenvalk. De schuren bieden voor uilen weinig broedgelegenheid. Het tegenoverliggend erf biedt voor uilen betere mogelijkheden.

Broedvogels (nest in bepaalde gevallen jaarrond beschermd, volgens beschermingscategorie 5)

Uit deze beschermingscategorie zijn aanwijzingen van aanwezigheid van de boerenwaluw. Het betreft een tweetal nestresten in veestal 1. Aangezien de stal niet meer in gebruik is voor het houden van vee, is het niet aannemelijk dat de nesten nog in gebruik zijn (zie ook hoofdstuk 6). Tijdens het veldbezoek eind maart 2014 bleek 1 exemplaar rond de stallen te vliegen. Een broedgeval kon niet worden vastgesteld. In stal 2 zijn geen nestresten aangetroffen.

In stal 2 is tijdens het veldbezoek van 16 december 2013 één braakbal aangetroffen, afkomstig van een torenvalk. Tijdens het tweede veldbezoek in februari 2014 is de stal nogmaals afgezocht op braakballen. Deze zijn niet aangetroffen. De vondst van de braakbal duidt op incidenteel gebruik door een torenvalk om te rusten. Er is geen broedgelegenheid voor de soort op de onderzoekslocatie. Ook is er geen sprake van intensief gebruik. Jaarronde bescherming is derhalve niet aan de orde.

Figuur 13. Nesten boerenwaluw in stal 1

Figuur 14. Binnenzijde stal 1.

Figuur 15. Braakbal van torenvalk afkomstig uit stal 2.

Broedvogels (nest niet jaarrond beschermd, bescherming alleen gedurende broedseizoen).

Voor algemene broedvogelsoorten is er weinig broedgelegenheid op de onderzoekslocatie. Op het erf is geen opgaande begroeiing aanwezig. In de stallen kunnen merels of lijsters een nest bouwen. Tijdens het veldbezoek zijn echter geen nestresten aangetroffen.

In de greppel langs de noordzijde van de onderzoekslocatie is nestgelegenheid voor kleine zangvogels zoals winterkoning en heggenmus aanwezig. Daarnaast kunnen ze broedgelegenheid en schuilmogelijkheden bieden voor patrijs of kwartel.

Met algemene soorten dient in het kader van de Flora- en faunawet rekening gehouden te worden (zie hoofdstuk 6).

Slaapplaatsen

Sommige vogelsoorten zoals houtduif, kauw en huismus, maar ook ransuilen, maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, hoge bomen, of de veiligheid van open water. Er zijn geen indicaties dat op de onderzoekslocatie een gemeenschappelijke slaapplaats aanwezig is.

5.2 Vleermuizen

Volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (Limpens. *et al.*, 2010) is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, meervleermuis, baardvleermuis en watervleermuis. Ecogroen heeft tijdens het vleermuisonderzoek in de periode 2008 – 2011 de volgende vijf soorten waargenomen: watervleermuis, dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis (Arcadis, 2011).

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De bebouwing op de onderzoekslocatie is niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Er zijn geen spouwmuren aanwezig die middels stootvoegen bereikbaar zijn voor vleermuizen. Verder zijn er geen ruimtes achter betimmeringen waargenomen, waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. Bij stal 2 is er op enkele plekken wat ruimte tussen de voegen waar een vleermuis gebruik van zou kunnen maken (foto 15). Econsultancy beschouwt de aangetroffen ruimte niet als vaste rust- of verblijfplaats zoals bedoeld in de Flora- en faunawet. Het betreft geen plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu.

Figuur 16. Enkelsteens muren met ruimte tussen de voegen.

Figuur 17. Achter gevelbetimmering aan de nok is geen besloten ruimte.

Figuur 18. Woonhuis heeft geen open stoorvoegen die toegang bieden tot een spouwmuur.

Tijdens het vleermuisonderzoek (Arcadis, 2011) zijn geen verblijfplaatsen ter hoogte van de onderzoekslocatie aangetroffen.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het tegenoverliggende erf lijkt geschikt als leefgebied van de gewone grootoorvleermuis. Eventuele verblijfplaatsen op het erf ondervinden door de afstand tot de bouwlocatie en de aard van de ingreep, geen hinder van de ingreep op de onderzoekslocatie.

Foeragerende vleermuizen

Er is geen geschikt foerageerhabitat op de onderzoekslocatie aanwezig, door het ontbreken van bomen of opgaande vegetatie. De voorgenomen ingreep heeft geen negatief effect op het aanbod van foerageerhabitat. Door de landschappelijke inpassing zal het aanbod toenemen.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Doordat dergelijke lijnvormige elementen ontbreken op de onderzoekslocatie, worden er geen potentiële vliegroutes verstoord.

5.3 Overige zoogdieren

Soorten tabel 1

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Met name de greppel aan de noordzijde vormt geschikt leefgebied voor vossen of kleine marterachtigen zoals wezel en hermelijn. Bovendien kunnen reeën zich schuilhouden in de greppel of onder de struiken. De akker zelf vormt een deel van het leefgebied van hazen. In het kader van de zorgplicht dient met deze soorten rekening gehouden te worden (zie hoofdstuk 6).

Soorten tabel 2

De stalruimtes op de onderzoekslocatie vormt een weinig geschikt habitat voor de steenmarter. Er zijn weinig schuilplekken in de stallen aanwezig. De zoldering van de melkruimtes zijn geïnspecteerd op aanwezigheid van sporen, zoals uitwerpselen of prooiresten, die duiden op het gebruik van de onderzoekslocatie als vaste rust- of verblijfplaats door deze soort. Bij intensief gebruik van een locatie door deze soort zijn dergelijke sporen vrij eenvoudig aan te treffen. Gelet op het ontbreken van sporen kan worden gesteld dat de onderzoekslocatie niet in gebruik is door de steenmarter.

De das komt volgens de verspreidingsgegevens voor in de omgeving van Brummen. Tijdens het veldbezoek is ter plaatse van de greppel gelet op loop- of eetsporen, latrines en/of wissels. Er zijn geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid en/of het gebruik van de onderzoekslocatie door de das. Er zijn enkele resten van maïskolven aangetroffen, deze zijn niet afkomstig van een das, maar gelet op het regelmatige eetpatroon waarschijnlijk van een bruine rat.

Tijdens het flora en fauna onderzoek uit 2009 tot en met 2011 (Arcadis, 2011) zijn geen aanwijzingen gevonden dat dassen in Cortenoever aanwezig zijn. Dassen zullen eerder hun leefgebied hebben in het nabij gelegen landgoederen verder ten westen van de onderzoekslocatie, aan de overzijde van de N348. Het voorkomen van overige grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat kan het voorkomen ervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Op de onderzoekslocatie is geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig. Ook in de omgeving zijn geen reptielen te verwachten (Arcadis 2011).

Amfibieën

Volgens algemene verspreidingsgegevens zijn in het deel van Nederland waar de onderzoekslocatie ligt, de volgende soorten te verwachten: kleine watersalamander, gewone pad, bastaardkikker en bruine kikker. Doordat wateroppervlakten als poelen, sloten en plassen op de onderzoekslocatie ontbreken zijn voortplantingsmogelijkheden voor amfibieën en het voorkomen van vissen op de onderzoekslocatie uitgesloten.

De greppel langs de noordzijde vormt een geschikt landhabitat voor amfibieën. Aangezien er in de omgeving geen poelen aanwezig zijn waar streng beschermde soorten (zoals kamsalamander) zijn te verwachten is het niet aannemelijk dat de greppel landhabitat vormt voor dergelijke soorten.

Op de onderzoekslocatie bevindt zich geen geschikt habitat voor de rugstreeppad. De rugstreeppad is een streng beschermde soort die graag van ondiepe wateren gebruik maakt. Ondiepe wateren warmen snel op en zijn voor deze moeilijk zwemmende soort toegankelijk. De rugstreeppad plant zich in tijdelijke wateren voort. De soort is in een poel nabij het Holthuisergoed waargenomen. Dit is op enkele kilometers afstand van de onderzoekslocatie. Aangezien het een soort betreft die zich over grote afstanden kan verplaatsen en voortdurend op zoek is naar (tijdelijk) leefgebied, dient met deze soort rekening gehouden te worden (zie hoofdstuk 6).

5.5 Ongewervelden

Libellen

Voor libellen geldt dat water nodig is ter voortplanting. Gezien het ontbreken hiervan kan gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat is zich in de huidige situatie te vestigen. De tuinvijver ten westen van de onderzoekslocatie kan onderkomen bieden aan algemene soorten als het lantaarntje en de variabele waterjuffer.

Dagvlinders

Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat met waard- en nectarplanten. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

Overige ongewervelden

Overige beschermde ongewervelde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoorn, zijn niet op de onderzoekslocatie te verwachten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

5.6 Vaatplanten

Aangezien de locatie geheel bestaat uit bebouwing, verharding of landbouwgrond, is het niet te verwachten dat er juridisch streng beschermde of zeldzame plantensoorten op de locatie te vinden zijn. Op het erf is een groeiplaats aanwezig van de grote kaardenbol (Flora- en faunawet tabel 1). In het kader van de werkzaamheden hoeft met deze soort geen rekening gehouden te worden.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

Nesten van **huismussen** zijn jaarrond beschermd. Het permanent verwijderen (vernietigen) ervan is niet toegestaan.

De nesten die zijn aangetroffen in veestal 1 zijn niet meer in gebruik door huismussen. Voor de sloop van deze stal hoeven daarom geen speciale maatregelen getroffen worden, zoals compensatie door het aanbrengen van nestkasten. Voor het weghalen van deze nestresten is geen ontheffing benodigd.

De bedrijfswoning voorziet in broedgelegenheid van tenminste drie en mogelijk vier paartjes huismus. De woning blijft in de huidige planvorming gehandhaafd, maar mogelijk zullen er renovatiewerkzaamheden plaatsvinden. Indien er werkzaamheden aan het dak plaatsvinden waarbij dient er zorg voor gedragen worden dat na de werkzaamheden er wederom broedgelegenheid voor tenminste vier paartjes aanwezig is.

De werkzaamheden aan het dak dienen buiten het broedseizoen van de huismus plaats te vinden. Opgemerkt wordt dat het broedseizoen afhankelijk van de weersomstandigheden zeer vroeg in het voorjaar kunnen starten (begin maart) en tot ver in augustus kan voortduren.

Als de werkzaamheden (deels) binnen het broedseizoen plaatsvinden (bijvoorbeeld door te starten in winterperiode) en de huismussen gedurende het broedseizoen geen beschikking hebben over hun huidige nestlocaties, dan dienen er tijdelijke alternatieve nestgelegenheid worden aangeboden. Dit is inmiddels gerealiseerd door op het naburige perceel, nr 88, 9 stuks vogelvides aan te brengen. Daarnaast zijn op de woning drie nestkasten aangebracht die kunnen voorzien in tijdelijke nestgelegenheid.

Zolang er in de huidige bedrijfswoning blijvend wordt voorzien in broedgelegenheid voor de huismus is er geen sprake van overtreding van de Flora- en faunawet en is het aanvragen van een ontheffing niet noodzakelijk.

Voor de **algemene broedvogelsoorten** die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien het groen buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. In de Flora- en faunawet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

De **rugstreeppad** is momenteel niet op de onderzoekslocatie te verwachten. De soort staat er als pioniersoort om bekend dat tijdelijk oppervlaktewater met zandige omstandigheden kan gebruiken voor de voortplanting. Bouwlocaties kunnen daarom nogal eens door deze soort worden gebruikt als leefgebied. Ecologisch gezien is er geen bezwaar tegen de aanwezigheid van de soort op een bouwlocatie (het biedt juist voortplantingsmogelijkheden), echter juridisch gezien vormt de aanwezigheid een bezwaar vanwege de beschermde status (tabel 3). Aanbevolen wordt om het ontstaan van tijdelijke plassen (in bandensporen en dergelijke) zoveel mogelijk te voorkomen.

Nestlocaties van de **boerenzwaluw** zijn in uitzonderlijke gevallen ook buiten het broedseizoen beschermd. Het betreft een soort uit de beschermingscategorie 5 van de aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen (*Dienst Regelingen, 25 augustus 2009*). Gelet op de aanwezigheid van nestresten, maakten enkele boerenzwaluwen in het verleden gebruik van de onderzoekslocatie. Aangezien het in dit geval slechts enkele nestresten betreft is, die mogelijk al niet meer in gebruik zijn door de beëindiging van de agrarische activiteiten, zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden, die jaarronde bescherming rechtvaardigen.

Ook voor **torenvalk** beschermingscategorie 5 geldt dat er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden, die jaarronde bescherming rechtvaardigen. Van aantasting van een nest of leefgebied als gevolg van de ingreep is bovendien geen sprake.

Voor de aangetroffen **grote kaardenbol** geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling, zodat de groeiplaats zonder ontheffing kan worden verwijderd. Overigens zal deze pionierssoort die vaak in verstoorte milieus voorkomt kunnen profiteren van de grondwerkzaamheden die gaan plaatsvinden.

Voor beschermde soorten uit de overige soortgroepen vormt de onderzoekslocatie geen geschikt habitat of zijn deze op grond van bekende verspreidingsgegevens of het ontbreken van verblijfsindicaties niet te verwachten.

Algemene zorgplicht

Voor algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën geldt de algemene zorgplicht, die er ondermeer in voorziet dat al het redelijkerwijs mogelijke dient te worden gedaan om het doden van individuen te voorkomen. Diverse soorten zoogdieren, amfibieën en vogels kunnen gebruik maken van de greppel om zich te verschuilen. Indien de werkzaamheden worden uitgevoerd gedurende de periode waarin er jongen zijn, of wanneer er sprake is van winterrust, ontstaat er onnodige schade. Aanbevolen wordt om de werkzaamheden in de periode september tot en met oktober uit te voeren.

Noodzaak tot nader onderzoek

Nader onderzoek naar het voorkomen van verschillende soortgroepen wordt niet noodzakelijk geacht.

Noodzaak aanvraag ontheffing Flora- en faunawet artikel 75c

Ontheffingsaanvraag voor overtreding van verbodsbepaling artikel 11 in de Flora- en faunawet ten aanzien van het verstoren van vaste rust- en verblijfplaatsen van huismussen is niet noodzakelijk zolang in de huidige bedrijfswoning blijvend wordt voorzien in nestgelegenheid.

7 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Programma Directie Ruimte voor de Rivier een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan de Cortenoeversweg 105 te Brummen in de gemeente Brummen.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

De initiatiefnemer is voornemens de bebouwing op het erf, uitgezonderd het woonhuis, te slopen. Op de maïsakker wordt een nieuw agrarisch bedrijf aangelegd, bestaand uit een bedrijfswoning, een jongveestal en een ligboxenstal. Op het westelijk deel van het perceel zijn sleufsilo's voorzien. De greppel aan de noordzijde van het landbouwperceel zal worden uitgediept en de functie als kwelsloot vervullen.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel IV. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen. In de tabel is verkort weergegeven welke maatregelen te treffen zijn om overtreding van de Flora- en faunawet voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel IV. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	ja	ja	nee	nee	het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren
	jaarrond beschermd	ja	ja	nee	nee	mits nestplaatsen huismus in bedrijfswoning niet permanent worden aangetast
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	nee	-
	foerageergebied	nee	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	nee	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten
Amfibieën		minimaal	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten. en voorkomen vestiging rugstreeppad
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	nee	-
Libellen en dagvlinders		nee	nee	nee	nee	-
Ongewervelden		nee	nee	nee	nee	
Vaatplanten		nee	ja	nee	nee	groeiplaats grote kaardenbol aanwezig

Vrijblijvend advies:

In de greppel zijn geen verblijfplaatsen van juridisch streng beschermde soorten aangetroffen. Een greppel met her en der begroeiing in de vorm van doornstruiken of snelgroeiende bomen biedt echter voor veel soorten een waardevol element in het landschap. Econsultancy adviseert de begroeiing zoveel mogelijk te handhaven.

Econsultancy
Doetinchem, 8 mei 2014

LITERATUUR

- Arcadis, Ruimte voor de Rivier projecten, Dijkverleggingen Cortenoever en Voorsterklei en een geul in de Tichelbeeksewaard. Snip 3, Cotivo om natuur toetsing flora- en Faunawet. Project IJssel. 24 oktober 2011, 075281041:E – Vrijgegeven, C03021.000023.0100.
- Boesveld, A., Gmelig Meyling, A.W. & van Lente, I. 2011. Verspreidingsonderzoek. Mollusken van de Europese Habitatrichtlijn. Resultaten van het inventarisatiejaar 2010. Platte schijfhoren *Anisus vorticulus*. Stichting ANEMOON, Bennebroek.
- Creemers, R.C.M. & van Delft, J.J.C.W. (RAVON) (redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey- Nederland, Leiden.
- Dienst Regelingen, aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet, augustus 2009.
- Dienst Regelingen, soortenstandaard huismus 1.1, december 2011.
- Heusden, W.R.M. van & Vreugdenhil, S.J., 2008. Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied.
- Limpens, H., Regelink, J. & Koelman, R. (2010). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kunnen lopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Flora- en faunawet is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Flora- en faunawet een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Flora- en faunawet. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Flora- en faunawet omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen worden gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

Econsultancy is een onafhankelijk adviesbureau. Wij bieden realistisch advies en concrete oplossingen voor milieuvraagstukken en willen daarmee een bijdrage leveren aan een duurzaam en verantwoord gebruik van onze leefomgeving.

Diensten

Wij kunnen u van dienst zijn met een uitgebreid scala aan onderzoeken op het gebied van bodem, waterbodem, water, archeologie, ecologie en milieu. Op www.econsultancy.nl vindt u uitgebreide informatie over de verschillende onderzoeken.

Werkwijze

Inzet en professionele betrokkenheid kenmerkt onze diensten. De verantwoordelijke projectleider is het eenduidige aanspreekpunt voor de klant en draagt zorg voor alle aspecten van het project: kwaliteit, tijd, geld, communicatie en organisatie. De kernwaarden deskundig, vertrouwd, betrokken, flexibel, zorgvuldig en vernieuwend zijn een belangrijke leidraad in ons handelen.

Kennis

Het deskundig begeleiden van onze opdrachtgevers vraagt om betrokkenheid bij en kennis van de bedoelingen van de opdrachtgever. Het vereist ook gedegen en actuele vakinhoudelijke kennis. Alle beschikbare kennis wordt snel en effectief ingezet. De medewerkers vormen ons belangrijkste kapitaal. Persoonlijke en inhoudelijke ontwikkeling staat centraal want het werk vraagt steeds om nieuwe kennis en nieuwe verantwoordelijkheden.

Creativiteit

Onze medewerkers zijn in staat om buiten de geijkte kaders een oplossing te zoeken met in achtname van de geldende wet- en regelgeving. Oplossingen die bedoeld zijn om snel en efficiënt het doel van de opdrachtgever te bereiken.

Kwaliteit

Er wordt continue gestreefd naar het verhogen van de professionaliteit van de dienstverlening. Het leveren van diensten wordt intern op een dusdanige wijze georganiseerd dat het gevraagde resultaat daadwerkelijk op een zo effectief en efficiënt mogelijke wijze wordt voortgebracht. Hierbij staat de klanttevredenheid centraal. Het kwaliteitssysteem van Econsultancy voldoet aan de NEN-EN-ISO 9001: 2008. Tevens is Econsultancy gecertificeerd voor diverse protocollen en beoordelingsrichtlijnen.

Opdrachtgevers

Econsultancy heeft sinds haar oprichting in 1996 al meer dan tienduizend projecten uitgevoerd. Projecten in opdracht van particulier tot de Rijksoverheid, van het bedrijfsleven tot non-profit organisaties. De projecten kennen een grote diversiteit en hebben in sommige gevallen uitsluitend een onderzoekend karakter en zijn in andere gevallen meer adviserend. Steeds vaker wordt onderzoek binnen meerdere disciplines door onze opdrachtgevers verlangd. Onze medewerkers zijn in staat dit voor de opdrachtgever te coördineren en zelf (deel)onderzoeken uit te voeren. Ter illustratie van de veelvoud en veelzijdigheid van de projecten in de werkvelden bodem, waterbodem, ecologie, archeologie, water en milieu kunnen uitgebreide referentielijsten worden verschaft.

Vestiging Limburg

Rijksweg Noord 39
6071 KS Swalmen
Tel. 0475 - 504961
Swalmen@econsultancy.nl

Vestiging Gelderland

Fabriekstraat 19c
7005 AP Doetinchem
Tel. 0314 - 365150
Doetinchem@econsultancy.nl

Vestiging Brabant

Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Boxmeer@econsultancy.nl

E-MAIL
info@
econsultancy.nl
INTERNET
econsultancy.nl

